कर्णाटक सर्वकारः

पर्याय–शैक्षणिकयोजना –2021

संस्कृतनन्दिनी –2 SAMSKRITA-NANDINEE-2

प्रथमभाषा – संस्कृतम् FIRST LANGUAGE SAMSKRITAM

नवमी कक्ष्या 9TH STANDARD

विषयपरिणिताः –

1. **वि॥ नरसिंह भागवतः**, जनसेवा विद्याकेन्द्र चन्नेनहळ्ळि, बेङ्गलूरु ।
2. **वि॥ देवरु भट्टः** , आर्. वि. बालिका –प्रौढशाला जयनगर बेङ्गलूरु ।
3. **वि॥ प्रसाद भट्टः**, भारतमाता बालिका– प्रौढशाला हनुमन्तनगर, बेङ्गलूरु ।

शिक्षकाणां वृत्तिपरप्रगतिः
शिक्षणम् एवं प्रशिक्षणसंस्था, बेङ्गलूरुमण्डलम्

क्रम सङ्ख्या	मासः / सप्ताहः **Month / week**	अधिगमफलानि **Learning out come**	क्रियाकलापः **Activity**	मौल्यमापनम् **Evaluation**
1	**अगष्ट् (August)** –2021			
	प्रथमसप्ताहः(1st week) क्रियाकलापः–1	**सेतुपाठः–** • वर्णमाला–स्मरणम्	स्वर–अयोगवाह–व्यञ्जनानां पुनः स्मरणम् । वर्गीय–अवर्गीयव्यञ्जनानां विभागः, अल्पप्राण–महाप्राणव्यञ्जनानां विभागः च ज्ञायते । कर्कश–मृदुव्यञ्जनानि पृथक्कृत्य लेखनम् ।	ह्रस्व–दीर्घस्वरान् विभज्य लिखत । अल्पप्राण–महाप्राण–व्यञ्जनानि लिखत ।
	क्रियाकलापः–2	• माहेश्वर–सूत्राणि । • वर्णानां ज्ञानम् ।	माहेश्वरसूत्राणां क्रमशः लेखनम् । प्रत्यहारलेखनम् ।	माहेश्वरसूत्राणि वदत । अट्, अण्, जश् इत्यादि प्रत्यहारान् लिखत ।
	क्रियाकलापः–3	सुबन्तम् सप्तविभक्तीनां परिचयः ।	लिङ्गानां परिचयः। वर्णानां परिचयः। विभक्तीनां परिचयः ।	वाक्ये विद्यमानानां पदानां विभक्तिं लिखत । अनुच्छेदे विद्यमानानि पदानि वचनानुसारं पृथक् कुरुत ।
	द्वितीयसप्ताहः(2nd week) क्रियाकलापः–1	पूर्वज्ञात संख्याः, वासरः, समयः च स्मर्यन्ते ।	सङ्ख्या प्रथमतः पञ्चाषत् (1–50) पर्यन्तं लेखनम् । सप्तवासराणां नामानि ।	विंशतिः तः पञ्चाशत् पर्यन्तं लिखत । वासरनामानि लिखत ।

			समयस्य प्रयोगकौशलम् ।	
	क्रियाकलापः–2	तिङन्तम्, धातुः , विकरणप्रत्ययः, आख्यातप्रत्ययानां ज्ञानम्। लट् लकारस्य ज्ञानम् ।	वाक्यरचनाद्वारा क्रियापदस्य महत्त्वस्य ज्ञानम् । दशलकाराणां लेखनम् अवगमनं च ।	तिङन्तम् उपयुज्य लघुवाक्यानि रचयत। भूधातोः लट्लकाररूपाणि लिखत ।
	क्रियाकलापः–3	सन्धीनां सामान्यपरिचयः । स्वरसन्धीनां विभजनं संयोजनं च कर्तु समर्थः भवन्ति ।	अच्सन्धीनां सामान्यनियमानां लेखनम् । सवर्णदीर्घ–गुण–यण्–वृद्धि–आदीनां सन्धिपदानां विभजनम्,संयोजनम् च।	सतीशः, वनौषधम्, देवालयः, परोपकारः इत्यादिपदानां विभजनपूर्वकं सन्धिनाम लिखत ।
	तृतीयसप्ताहः (3rd week) क्रियाकलापः–1	**शरणं प्रपद्ये –पद्यम्** पठनम् । रागबद्धगायनम् ।	शिक्षकमनुसृत्य छात्राणाम् अनूच्चारणम् ।	कण्ठपाठः। अन्यदेवतानां स्तोत्राणां सङ्ग्रहः ।
	क्रियाकलापः–2	अन्वयानुसार–अर्थविवरणम् स्तोत्रतात्पर्यज्ञानम्	स्तोत्रे विद्यमानानां पदानाम् विभक्त्यनुसारं लेखनम्	ग्रन्थम् अदृष्ट्वा स्तोत्रगायनम् ।
	क्रियाकलापः–3	प्रार्थनायाः वैशिष्ट्यावगमनम् । भारतीयसंस्कृतेः परिचयः भवति । क्रियापदानां परिचयः ।	पर्वणां वैशिष्ट्यविषये लेखनम् । लट्–लोट्लकार– रूपाणां सङ्ग्रहः ।	पर्वविषयकपुस्तकानां पठनम् । पुरुषत्रये लट्–लोट्लकाराणां लेखनम् ।
	क्रियाकलापः–4	प्रश्नानाम् उत्तरकरण सामर्थ–अर्जनम् । पदानाम् अर्थानुगुणं संयोजन–विभजन–अन्वयसामर्थ्य–सम्पादनम् ।	प्रश्नवाक्यनिर्माणम् । स्तोत्राणि आधृत्य समानार्थक–पदानां चयनम् ।	विरचितप्रश्नानाम् उत्तरकरणम् । अध्यापकैः प्रदत्त –अनुच्छेदस्थ –रिक्तस्थानस्य

				मञ्जूषातः पदं चित्वा प्रपूरणम् ।
	चतुर्थसप्ताहः(4th week) क्रियाकलापः–1	**सुबंन्तः – व्याकरणपाठः ।** प्रातिपदिकस्य परिचयः। अजन्तशब्दानां परिचयः ।	सुप्–प्रत्ययानां लेखनम् । प्रातिपदिकेन सह सुप्–प्रत्ययस्य योजनेन पदोत्पत्तिः ।	अकारान्त–इकारान्तादिशब्दानां लेखनाभ्यासः ।
	क्रियाकलापः–2	हलन्तशब्दानां परिचयः । लिङ्ग–विभक्ति–वचनानां परिचयः ।	राजन्, मनस्,भवत् इत्यादि–शब्दानाम् अध्ययनम् । लिङ्ग–विभक्ति–वचनपुरस्सरं शब्दरूपाणां लेखनम् ।	मरुत्–शब्दस्य चतुर्थीविभक्तिरूपाणि लिखत । वाच्–शब्दस्य सप्तमीविभक्तिरूपाणि लिखत ।
	क्रियाकलापः–3	सर्वनामशब्दानां परिचयः । लघुवाक्यरचनाज्ञानम् ।	एतद्,सर्व–आदिशब्दानां ज्ञानं प्राप्य तेषां प्रयोगकौशलसम्पादनम् ।	अधीतशब्दान् उपयुज्य पञ्च–लघुवाक्यानि लिखत ।
	क्रियाकलापः–4	पाठ्यांशे विद्यमानाम् पदानां लिङ्ग–विभक्ति–वचनज्ञानम् । शब्दानां सिद्धरुपाणि जानन्ति । शब्दानां अकारान्त–इकारान्तादिरूपाणां ज्ञानं प्राप्य शब्दान्तरेषु तौलनिककार्यं कुर्वन्ति ।	प्रदत्त–अनुच्छेदे पुंल्लिङ्ग–स्त्रीलिङ्ग–नपुंसकलिङ्गशब्दानां पृथक्–कृत्य लेखनम् ।	अधीतपाठे विद्यमानम् अनुच्छेदमेकं स्वीकृत्य तत्रस्थ–षष्ठी–सप्तमीविभक्तिरूपाणि सङ्गृह्य लिखत ।

****